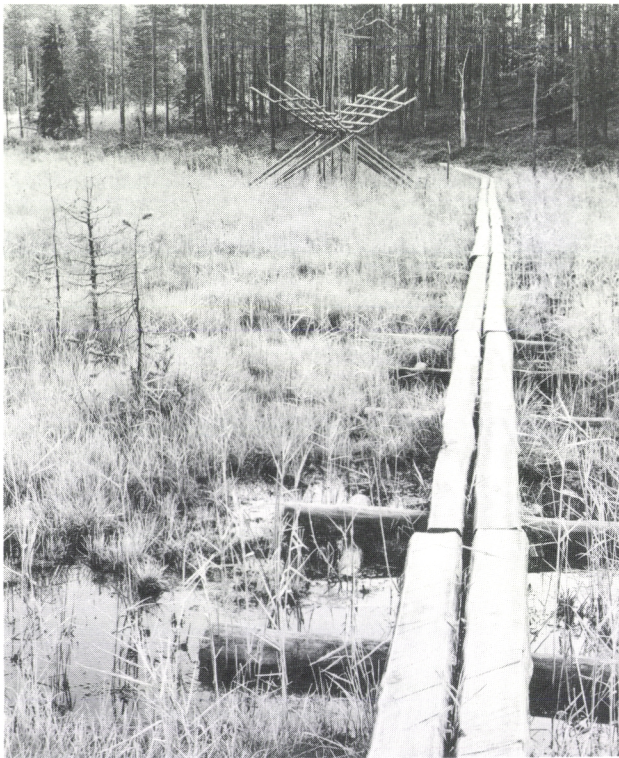

PÄÄSY, PALVELUT JA NÄHTÄVYYDET

Retkeilypolku "Karhunkierros" yhdistää puiston tunnetuimmat nähtävyydet. Pohjoinen haara alkaa Hautajärveltä ja seurailee Savinajokivartta jylhille Oulangan kanjoneille ja sieltä edelleen kolmihaaraiselle Taivalkönkäälle. Sallan tieltä alkava eteläisempi haara johtaa Aventojokea seuraten Ristikalliolle, jonka pystysuorien pahtaseinämiä puristuksessa virtaa tyven Aventojoeksi. Polut yhtyvät Taivalkönkäällä ja reitti jatkuu puiston tunnetuimmalle nähtävyydelle Kiutakönkäälle.

Kansallispuistossa liikkuminen on vapaata. Kulkua helpottamaan on rakennettu pitkospuita, riippusilltoja ja yöpymistä varten on puiston alueella viisi autiomaajaa. Leiriytyminen ja tulenteke on sallittua ainoastaan maastoon merkityillä paikoilla. Haaralammin kankaalla Liikasenvaaran maantien lähituntumassa on leirintäalue kioskeineen ja saunoineen. Lähistöllä on myös kaksi viiden kilometrin mittaista opastustauluin varustettua luontopolkua.

Maantiesillan kupeessa on metsähallituksen opastuskeskus, Oulun yliopiston Oulangan biologinen asema ja puistonvartijan asunto.

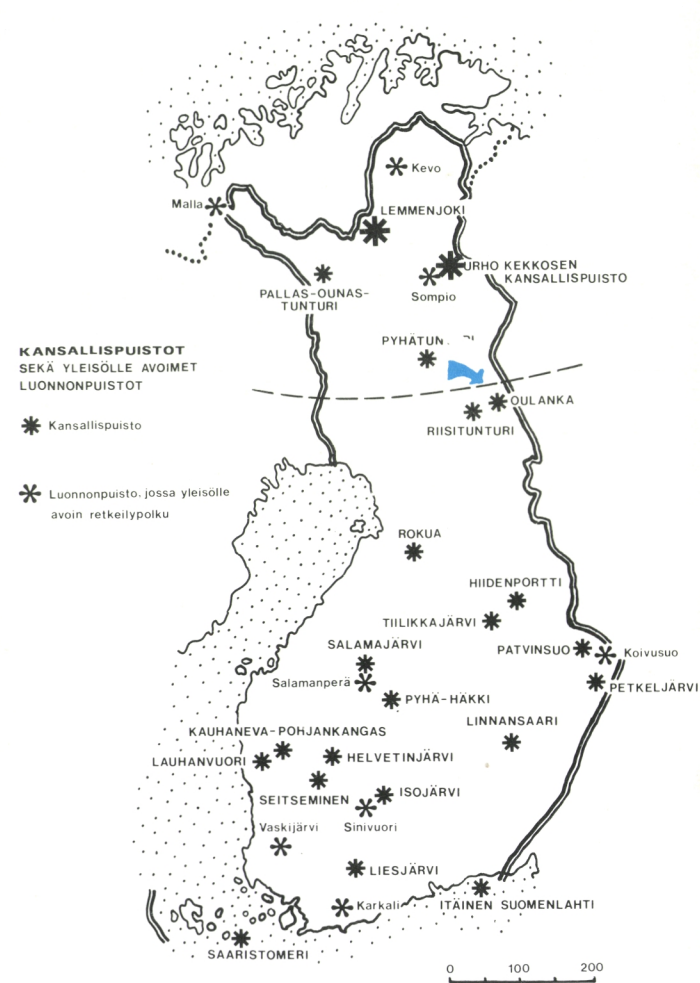
Vajaan kilometrin päässä maantiestä oleva Kiutakönkäs ryöppyä ruskeanpunaisten dolomiittiseinämiä ja kovan kvartsiittikallion välissä pudoten muutaman sadan metrin matkalla lähes 14 m. Täältä Karhunkierros jatkuu joen etelärantaa seuraten uusimmalle autiotuvalle, Ansakämpälle ja puiston ulkopuolelle Rukatunturille saakka.

Kalastus on sallittua kansallispuiston vesialueilla vain metsähallituksen luvalla. Lupia myydään mm. opastuskeskuksessa ja leirintäalueella. Tavoitelluin saalis on "Pääjärven lohi", järvitaimen, mutta vesissä on myös harjasta, tammukkaa, haukea, ahventa ja siikaa.

Kansallispuistossa on järjestyssäännön mukaan kielletty kaikenlainen toiminta, mikä muuttaa alueen erikoisten maisemalaatujen tilaa tai vaikuttaa epäedullisesti alkuperäisen kasvillisuuden ja eläimistön säilymiseen. Rajavyöhykkeellä liikkuminen ilman asianomaista lupaa on myös kielletty.

Oulangan kansallispuistoa koskevat tiedustelut: Taivalkosken hoitoalue, Kuusamon toimisto, 93600 Kuusamo, puh. 989-2422 ja kansallispuiston valvoja (kesäaikana metsähallituksen opastuskeskus), 25 Kiutakönkäs, 93999 Kuusamo, puh. 989-46 104.

Kansallispuistot ovat valtion omistamia luonnonsuojelualueita, jotka on tarkoitettu säilyttämään luonnontilaisina nähtävyys-, opetus-, tutkimus- ja virkistyskohteina. Alkuperäisen luonnon lisäksi niissä suojellaan ihmisen asumisen ja kulttuurin tuloksena syntyneitä perinteisiä ympäristöjä ja rakennuksia.

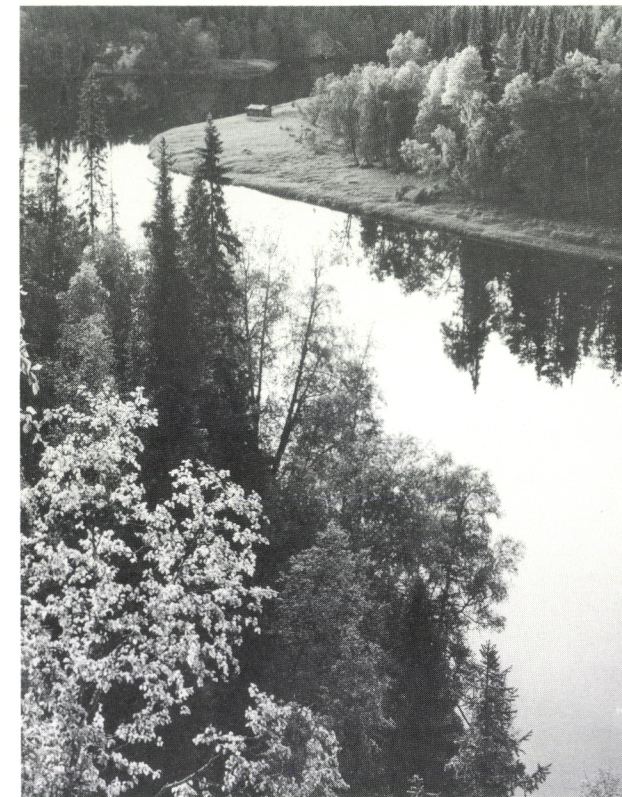
Suomessa on 22 kansallispuistoa, joista Pallas-Ounas-tunturin ja Pyhä-tunturin kansallispuistot ovat metsätutkimuslaitoksen, muut metsähallituksen hallinnassa.

LISÄTIETOJA KANSALLISPUISTOISTA:
Metsähallitus, luonnonsuojelualuetoimisto, puh. 90-61631,
Metsätutkimuslaitos, kokeilualuetoimisto, puh. 90-661 401.

12 000 kpl. — Koillissanomat Oy Kuusamo 1985

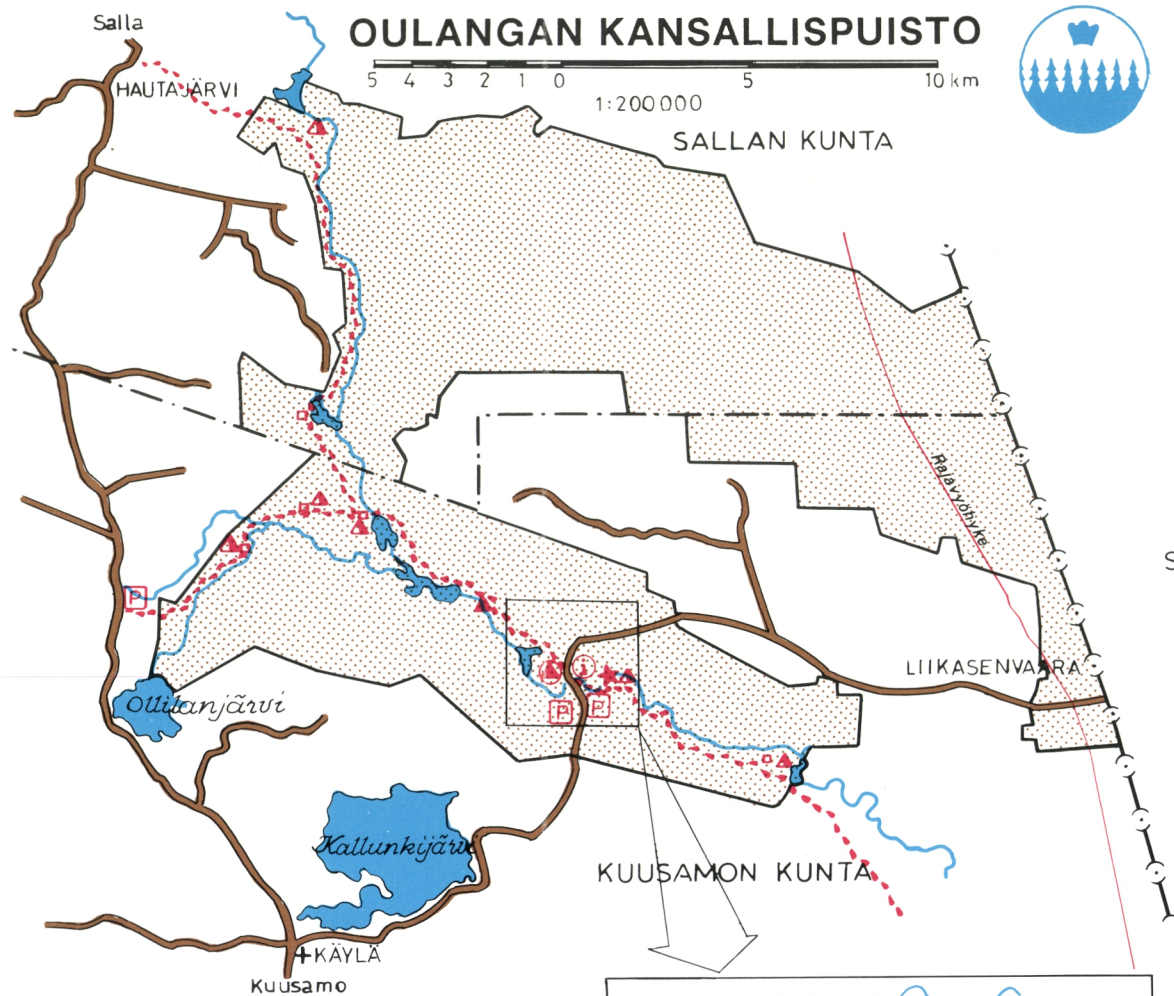
SUOMEN KANSALLISPUISTOT

OULANKA

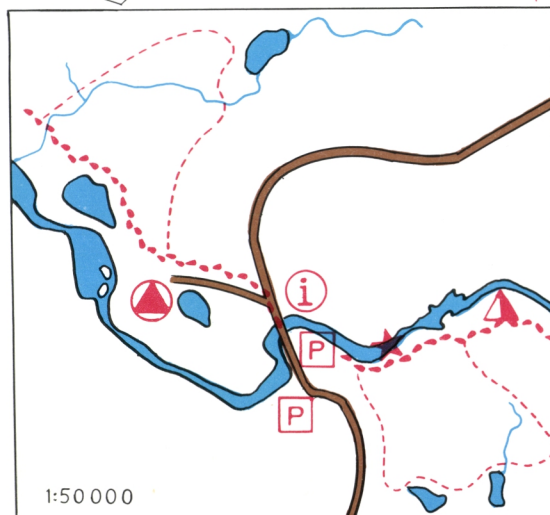
"Kaikista niistä tienoista, joita on ajateltu suojelualueiksi maamme pohjoisosiin, on Oulankajokialue eräissä suhteissa ehdottomasti ensimmäisellä sijalla. Siinä, että täällä paikka paikoin mitä suurenmoisin, erikoislaatuinen luonnon jylhyys ja miltei eteläisen pehmeä viehättävyys sopusuhtaisesti yhdistyvät tunnelmaisiksi maisemakuviksi. Korkeita ja jyrkkiä metsä- ja kalliorantoja, pauhaavia putouksia, paljaina paistavia hiekkatöyränteitä, viehkeän kukkarikkaita rantaniittyjä ja ruoho- ja pensikkorehevyttä uhkuvia puronsuita vaihtelee matkajan silmissä, veneen soluessa eteenpäin syvän laakson jokiuomaa pitkin."

(Linkola 1926: Suunnitelma luonnonsuojelualueiden erottamiseksi Pohjois-Suomen valtionmailla. — Silva Fennica 1)

Pinta-ala 20 000 ha
Etäisyydet:
270 km Oulusta
50 km Kuusamosta
80 km Sallasta
5—25 km Napapiiriltä

- autiomaja
- leirintäalue
- ★ Kiutaköngäs
- ⓘ opastuskeskus
- Ⓟ paikoitus
- ▲ telttailualue
- luontopolku
- Karhunkierros

HISTORIAA

Oulangan aluetta on virallisesti esitetty suojeltavaksi jo v. 1910, mutta kansallispuisto perustettiin vasta 1956. Puiston pinta-ala kaksinkertaistui v. 1982, jolloin siihen liitettiin metsä- ja suomaita vanhan puiston pohjoispuolelta. Metsähallitus on kuitenkin käsitellyt puistoa suojelualueena, eikä metsiä ole hakattu ensimmäisen maailmansodan jälkeen. Metsätaloudesta kertovia merkkejä, maatuvia tukkirunkoja, lahokantoja tai romahtaneita hirsikämppiä, näkee kuitenkin vielä monin paikoin.

PINNANMUODOSTUS

Kansallispuiston pohjoisosassa Savinajoesta itään on tasaista metsä- ja suomaata. Puiston eteläosa Avento- ja Oulankajokivarsien ympäristössä on puolestaan jyrkkäpiirteistä, suurien korkeuserojen luonnehtimaa metsämaata. Kiutaköngään itäpuolella jokea reunustavat paikoin mahtavat hiekkatörmät, joille porot hakeutuvat kesäisin.

KASVILLISUUS JA ELÄIMISTÖ

Kansallispuiston kasvillisuus ja eläimistö ovat runsaslajisia. Täällä kohtaavat eteläiset ja pohjoiset samoin kuin itäiset ja läntiset lajit.

Puisto kuuluu Peräpohjolan metsäkasvillisuusvyöhykkeeseen. Lumipeitteen ja kesäaikaisen kosteuden vaikutuksesta mm. paksusammaltyyppiset kuusimetsät ja rинnesuot ovat yleisiä etenkin vaarojen loivasti viettävillä rinteillä sekä soiden metsäsaarekkeissa.

Jokilaakson pohja samoin kuin kivikkoiset vaararinteet ovat sen sijaan puhtaita mäntykankaita tai mäntyvoittoisia sekametsiköitä. Tiheä männyntaimisto on paikoin merkinä kulon jälkeen tapahtuneesta uudistumisesta. Kuloista kertovat myös paksuimpien runkojen nokiset tyvet. Täydellisenä vastakohtana ovat varsin monet jokilaakson lehtomaisen rehevät puronsuut tai kallionorot, joissa maaperän kalkki rikastuttaa kasvillisuutta. Pohjoiseen viettävillä tihurinteillä ja kalliojyrkänteillä on jopa tunturimaista kasvillisuutta.

Puiston nisäkäslajisto on pohjoisen sijainnin huomioonottaen runsas: täällä on tavattu liki 30 nisäkäslajia, mm. suurpedot susi, karhu ja ahma.

Linnusto on myös monipuolinen ja runsaslajinen; pesiviä lajeja on yli 120. Pajulintu on runsaslukuisin, ja liki yhtä yleisenä esiintyy siperialaisen eläimistötyypin edustaja järripeippo.

Muita tyypillisiä metsien lintuja ovat peippo, leppälintu, kuukkeli ja punakylkirastas.